

koji Isusovac bi dakako poželio da je o. Benigar malo opširnije prikazao samu tehniku duhovnih vježbi, redosljed razmatranja i njihovu unutarnju strukturalnu povezanost, s njihovim neodoljivim logičkim rastom, sve jačim psihološkim i milosnim zahtovom u ljudsku dušu po kojem one postaju »domovinom jakih«, kakve upravo današnje razrovano i uzburkano vrijeme traži. Tako će se naći i drugih pitanja gdje bi učenik druge duhovne škole našao drukčiji način izražavanja, drugamo premjestio naglasak u izlaganju, pokojem pitanju posvetio više pažnje i prostora, ali će jedva moći prigovoriti ispravnosti same nauke i relativnoj opravdanosti gledanja.

Svatko tko pobliže prouči djelo: *Theologia spiritualis*, morat će priznati da nam tu govori čovjek velike i široke erudicije, svestranog i temeljitog poznavanja svih problema duhovnoga života; dubok i bistar um, kojemu polazi za rukom da samostalnim razmišljanjem na svoj vlastiti način, rijetkom preciznošću i jasnoćom, na relativno lagan, ali uvijek ispravan način svom učenicu i čitatelju prikaže kadikad teške i delikatne probleme kršćanskoga duhovnoga života; čovjeka bogatog životnog iskustva i trijezna, uravnotežena suda, kojemu se u svetom i teškom poslu težnje za savršenošću bez straha može povjeriti.

Na koncu jedna želja ili sugestija, kako bi — po našem mnjenju — ovo lijepo djelo još više odgovaralo upravo potrebama današnjega vremena. Na str. 8. o. Benigar dobro ističe da se u Duhovnoj teologiji radi o svrhunaravnom životu ljudi, u koliko su udovi mističnoga tijela Kristova koje je katolička Crkva. Taj život nastaje i raste samo unutar toga svetoga organizma, te zato ima socijalni, katolički i crkveni karakter. Ne bi li se upravo razvijanju duhovnoga života po tijesnoj životnoj vezi s Crkvom, s njezinom liturgijom, u prvom redu s centralnim liturgijskim činom Crkve sv. Misom, ali i s dubljim proživljavanjem ostalih sakramenata: svog krštenja, krizme i t. d. moglo posvetiti više pažnje. Pokazati kako i ono najnutarnije i najintimnije pulziranje kršćanskoga života mora trajno biti katoličko; uronjeno i nošeno zajedništvom sa svom vojujućom, trpećom i pobjedničkom Crkvom; kako trajno kroza nj mora strujati ekumenska misao, sva prožeta apostolskim duhom i brigom za čitavo mistično Tijelo.

Dr I Kozelj

ZLATAN PLENKOVIC: *Blagdanske misli*, sv. I i II, Split 1961., izdao samostan Dominikanaca, Hrvojeva 2.

Na jednoj izabranoj izreci iz Evandjelja (sv. I) ili iz Poslanice (sv. II) pisac gradi i razvija misli kao građu za nedjeljne i blagdanske homilije. Razvija ih planski, sistematski. Dijeli ih

tako da ta dioba može poslužiti kao okosnica na koju drugi mogu graditi slične misli.

Čitam ovu zbirku punu svježine, slikovitosti, zdrave originalnosti. Na um mi padaju riječi Pija XII. On konstatira da film posjeduje veliku snagu utjecaja na čovjeka, napose na mladost. Zašto? Jer je film slikovit te tako zasićuje veliku žeđu za vizuelnošću. Osim toga, film odrazuje život, prikazuje odsječke dnevne životne drame. Nervozni tempo života onemogućuje mnogima da uoče te njegove skrivene strane. A ipak, veli Pijo XII, istina Evandjelja nije manje privlačna, i heroizam kršćanskih kreposti nije manje moćan da stimulira na dobro.

Kako će istina Evandjelja i heroizma kršćanskih kreposti polučiti tu svrhu? Uvjet je jednostavan: istine se Evandjelja ne smiju izricati hladno, kao matematički poučak, niti kao suhi zakonski paragraf. Riječi vječne, životne istine moraju biti revno pripravljene, izrečene s uvjerenjem, toplo, s osobnim koloritom, prizvukom, ali uvijek u duhu one punine unutarnjeg života tako da te riječi ne mogu a da ne prodru do duše slušalaca (Pijo XII u govoru 10. III 1948).

U tom pogledu ova zbirka je na zamjernoj visini. Slikovitost i životnost njene su odlike. Pisac sakuplja slike posvuda; po knjizi prirode; osluškuje unutarnje glasove duše; registrira tonove zbiljnosti; vadi blago misli iz povijesti; asimilira velike misli genija. Sve te misli oživljava vlastitim refleksijama, prikazuje ih oplodene, pune trajne vrijednosti.

Razumije se, teolog, koji je navikao na precizno teološko izražavanje tu i tamo će popostati. Shvatimo da se radi o propovjedniku i pjesniku, koji nastoji i teološke istine zaodjenući u ruho slikovitosti. To je važno. Propovjednik mora poučavati, ali to će postići tako da nauku iznese u ugodnoj, zanimljivoj formi. Konačni je rezultat: obraćanje slušalaca. To je u rukama Duha-Svetoga, jer »niti je što onaj, koji sadi, niti onaj, koji zalijeva, nego onaj, koji daje da raste — Bog« (I Kor 3, 8).

N. K.

Dr JOSEPH RUDIN: *Psychotherapie und Religion Seele, Person, Gott*. — Izdaje Waeter-Verlag, Olten, Švicarska 1960.

Dr. Joseph Rudin već godinama piše u stručnim i vodećim časopisima o problematici takozvane duboke psihoanalitičke znanosti i praktičnog psihoanalitičkog iskustva. Rođen je u Zürichu 1907. Studirao je filozofiju, teologiju, pedagogiku i psihologiju. Doktorirao je iz pedagoške psihologije na univerzitetu u Freiburgu u Švicarskoj, gdje i djeluje. Ima dugogodišnju praksu u analitičkoj psihologiji i psihoterapiji. Predsjednik švicarskog društva katoličkih psihoterapeuta. Član radnog odbora švicarskog društva: »Arzt — und Seelsorder.« Saradnik je uglednih časopisa: »Orientierung«, »Anima« i dr.,